

TARTALOM.

A kiskúnhalasi szálloda és a hódmezővásárhelyi takarékpénztár pályatervei.

Oldal		Jelige	Tervezők
	Kiskúnhalasi szálloda.		
1—4	Szöveg.		
5—7	I.—II. díj	Melinda	<i>Lechner Jenő és Wargha László, Budapest.</i>
8—10	I.—II. díj.	Aranyszív	<i>Márkus, Komor és Jakab, Budapest.</i>
11—12	III. díj.	Magyarszívvel	<i>Strobl Miksa, Budapest.</i>
13—16	Szöveg.		
	H.-M.-Vásárhelyi tkptár.		
17—19	Megvett terv.	Méhkás	<i>Müller Miksa, Nagy-Károly.</i>
20—22	„	Alföld	<i>Náhm József, Tolna.</i>
23—25	„	Egységes	<i>Sebestyén Arthur, Budapest.</i>
26—27	—	Hódság	<i>László Richárd és Kaiser Hugó, Budapest.</i>
28	Melléklet.		
29—32	Szöveg.		

Építési programm

a Kiskunhalas r. t. város közönsége által a városi szálloda és színház építési terveire meghirdetett pályázathoz.

1. Az épület a város közönsége tulajdonát képező, a Felső-templomtér, Iskola-és Hírnök-utcák s a városház ..... hrsz. telke közt fekvő ..... hrsz. beltelekre tervezendő olyképen, hogy ezen telken kívül építési helyül szolgálhat a városház telkének azon része is, mely a városházi melléképület déli faláig terjed s melyen jelenleg az adónyilvántartói hivatal, rendőrségi fogház, házfelügyelői lakás,

BERÉNYI GYULA ÉS TÁRSA

aszfalt- és aszfaltlemez tetőfedési vállalata, Budapest, Izabella-tér 5. Telefon 59 28. Eszközül kitűnően: burkoló és falszárító munkákat aszfalttal, aszfalt-tetőlemez és facement-födéseket. Szállít kitűnőnek bizonyult aszfaltelszigetelő lemezt, carbolineumot s mindenféle anyagot a fenti munkákhoz.

LUKÁCS LAJOS

Tetőfedő-, aszfalt és hézagmentes padozat burkolati vállalata.
Budapest, VII., Damjanich-utca 47. sz.

PALKA JÓZSIF

üvegfestő. Műterem: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 1. Készít: Stilszerű templom-, terem- és lepcsőházablakokat a legegyszerűbb és leggazdagabb művészi kivitelben jutányos árak mellett. Telefon 62--23.

fogyasztási adóhivatal, a városgazda és kézbesítő hivatalos helyiségeit s az istállókat, kamrákat és színeket magában foglaló városházi melléképület áll fenn, mely melléképület azonban lerombolandó lesz.

2. A Felső-templomtéri telek-határvonal teljesen, az Iskola-, Hírnök-utcai és Mátyás-téri vonal pedig csak az épület elhelyezésére szükséges hosszban építendő be.

3. Az épület teljesen alapcincézendő s a pincesor úgy tervezendő, hogy az itt rendelkezésre álló helyiségek közül azok, melyek a szálloda céljaira nem szükségesek, mint boros-pincék s pinceraktárak külön-külön vagy együttesen is bérbe adhatók legyenek.

4. A szálloda épülete egy emelettorral tervezendő s az épületben elhelyezendő :

a) A földszinten : egy kocsibejáró a szálloda udvarára ; egy gyalog-bejáró ; 3—4 fágas üzlethelyiség a Felső-templomtérré ; kávéház ; sörház ; egy nagyobb és egy kisebb étterem ; pálinkamérés ; a vendéglős számára egy lakás, mely 3 közénagyságú szobából álljon ; négy, egymással lehetőleg összefüggő hivatalos helyiség ; a vendéglő összes szükséges mellékhelyiségei ; a vendéglő-helyiségekkel kapcsolatban egy 600 nézőre számított, a földszint és emelet magasságán átnyúló színházi terem, páholy- és karzat-sorokkal s úgy tervezve, hogy táncmulatságok céljaira is nagyobb átalakítás nélkül használható legyen ; a színház és táncteremhez szükséges összes mellékhelyiségek ; kapus részére egy megfelelő helyiség ; 30 lóra istálló ; 10 kocsi kocsiszín.

b) Az emeleten : 20 vendégszoba ; pincér és szobaleány számára egy-egy szoba ; egy fürdőszoba ; az összes mellékhelyiségek.

c) A földszinti és emeleti soron keresztül : egy díszesebb főlépcső ; egy melléklépcső, mely egyszersmind padlás- és pincelépcsőül is szolgáljon.

5. A stíl megválasztása a tervező tetszésére bízatik s nem kívántatik feltétlenül, hogy az a szomszédos városházi főépület stíljéhez alkalmazkodjék.

6. A felhasználandó építő anyagok tekintetében a megállapított 240,000 korona építési költség keretén belől külön követelmények meg nem állapítatnak.

7. Az épületben a legszükségesebb vízvezetéki berendezés is tervezendő, mely fúrott kútból megfelelő szívó-nyomószivattyú alkalmazásával látandó el szükséges mennyiségű vízzel.

8. Az építési költségelőirányzat minden egyes munkanem pontos mennyiségét, minőségét és egységárát feltüntető részletességgel készítendő. Hozzávetőleges költségvetésekkel ellátott pályatervek díjaztatni nem fognak.

Kelt Kiskúnhalason, 1904. évi február hó 6-án.

Iffj. Kozics István, v. mérnök.

Dr. Nagy Mór, polgármester.

RÓTH MÁNÓ Budapest, VI., Szív-utca 61.	Üvegfestészeti, üvegedzési és műüvegezési műterem. Különlegesség : amerikai üvegmozaik.	TELEFON 47—95.
--	---	----------------

KÖNIG IZIDOR Budapest, VII., Munkás-utca 12.	Műbútorgyáros és díszítő. TELEFON 62—24.
--	--

BÁNYAI VIKTOR mű- és épületasztalos	Budapest, VII., Jósika-u. 12/a. Lak- és kastélyberendezések, modern munkák stílszerű és pontos kivitelben adott és saját tervek szerint.	Telefon 13—65.
---	---	----------------

A bíráló bizottság jelentése.

Tekintetes Tanács! Alulírottak, mint a város közönsége részére építtetni szándékolt szálloda- és színház-épület építési terveire beérkezett pályaművek elbírálására kiküldött bizottság tagjai, az általunk megejtett tüzetes bírálat alapján jelentjük, hogy bár a beérkezett pályaművek egyikét sem tartjuk az előirányzott építési költség — 240,000 korona — keretén belül létesíthetőnek s egyiket sem találtuk olyannak, mely lényeges átalakítások nélkül kivitelre az építési költség megfelelő felemelése esetén is alkalmas lenne, mégis, tekintettel arra, hogy — véleményünk szerint is — a nagyszabású programmal szemben aránytalanul csekély összegben megállapított építési költség eleve kizárta a pályaműveknek e tekintetben kívánt realitását, a kitűzött pályadíjak mindenikét kiadandónak tartjuk s azokat kiadni javasoljuk. A „Magyar szívvel — magyar kulturáért“, „Melinda“, „Aranyszív“, „Egységes“, „Halas — hatalmas“ és „Stefi“ jeligék alatt beérkezett pályaműveket jelíges levélkéikkel együtt visszamutatva, e pályaművek közül a „Melinda“, „Arany-szív“, „Magyar szívvel — magyar kulturáért“ jeligéjű pályaműveket tartjuk a pályadíjjakkal jutalmazandóknak, és pedig olyképen, hogy a 800 koronás I. és a 400 koronás II. díj egyesítve s két egyenlő részre osztva az egyenlő előnyökkel és fogvatkozásokkal bíró „Melinda“ és „Arany-szív“ jeligéjű pályaművek közt osztassék meg, a 200 koronás III. díj pedig a „Magyar szívvel — magyar kulturáért“ jeligéjű pályaműnek adassék ki. A jelíges levelek felbontását kérjük.

Tisztelettel

Ifj. Kozics István s. k., v. mérnök. *Zacharia Miklós* s. k. *Dekáni Árpád* s. k.

A jeligék felbontása után kitűnt, hogy az egyesített I. és II. díjat *Lechner Jenő* és *Warga László* budapesti, illetve *Márkus, Komor és Jakab* budapesti építésszek nyerték; a III. díjat *Strobl Miksa* budapesti építész kapta.

PASCHKA és TÁRSA
Budapest, IX., Soroksári-u. 38/40.

Acélpléh- és fa gördülő redőny-gyára.

☎☎☎☎☎ Telefon 54-98.

RADÓ I.
Telefon 55-15.

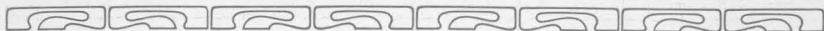
BUDAPEST, VII., Valeró-utca 12., Király-u. sarok.
Vízvezetéki, légszesz- és csatornázási épületbádogos, valamint acetone-, acetylene-, dirson-világítási és forrasztási berendezések.

BERNSTEIN K. H. és FIA

Bútorgyáros. — József főherceg Ő Fenségének cs. és kir. kamara-szállítója, az arany érdemkereszt tulajdonosa.

Cégtulajdonos: BARTA SÁNDOR.

Gyár: Ernő-utca 8/a. — Raktár és iroda: Nádor-u. 4.

Pályázati hirdetés.

A hódmezővásárhelyi takarékpénztárnak a Kossúth-téren 3259. és 3260. hrsz. alatt lévő telkén épült régi földszintes intézeti házának egy emeletre való felépítése és a mellette lévő üres sarok telkén emelendő egy emeletes bérház tervei-
nek elkészítésére vonatkozólag.

Feltételek:

1. A pályázatban kizárólag magyar honos építésszek vehetnek részt.
2. A pályatervek aláírás nélkül, jeligés levél kíséretében nyújtandók be.
3. A pályatervek 1 : 100-hoz léptékben készítenendők, még pedig minden emeletsornak egy-egy alaprajza, az épületeknek egymástól eltérő homlokzatairól egy-egy homlokzati rajz és a tervezet megértéséhez szükséges metszetrajzok.
4. A két épülethez külön-külön, a tervekhez részletes előmértetes költségvetés és műleírás melléklendők. Az építés összköltségei mintegy 172.000 koronában rányoztatnak elő.
5. Az építés programja, valamint a telek és a jelenlegi intézeti háznak alaprajza a takarékpénztár vezérigazgatójától díjtalanul szerezhető be.
6. Távlatrajzok nem készítenendők.
7. Pályatervek a lepecsételt és a pályázó nevét tartalmazó jeligés levél kíséretében lepecsételve

1905. évi május hó 15-ének déli 12 órájáig

a hmvásárhelyi takarékpénztár igazgatóságánál átvételi elismervény mellett nyújtan-
dók be. Később érkező vagy a pályázati feltételeknek meg nem felelő tervek semmi
esetben sem vétetnek figyelembe.

8. Már benyújtott tervek vissza nem vonhatók.

9. A legjobbnak talált tervek közül az

I-ső 1200 korona

II-ik 800 korona jutalomban részesül. Jogában áll ezenkívül a takarékpénztár-
nak bármely tervet 400 koronáért megvenni.

Szöveg folytatása a 13. oldalon.

FELSNER LEO
műszaki papirgyára

BUDAPEST, V., Váci-út 4. — Mindennemű fénymásoló-, rajz-,
vázlat-, másolópapir- és vászon ; rajz- és írószerek dús választé-
kban. Fénymásolatok, autotípiák gyors és pontos készítése. —
Telefonszám 28—48. Sürgőnyeim : Pozitív, Budapest.

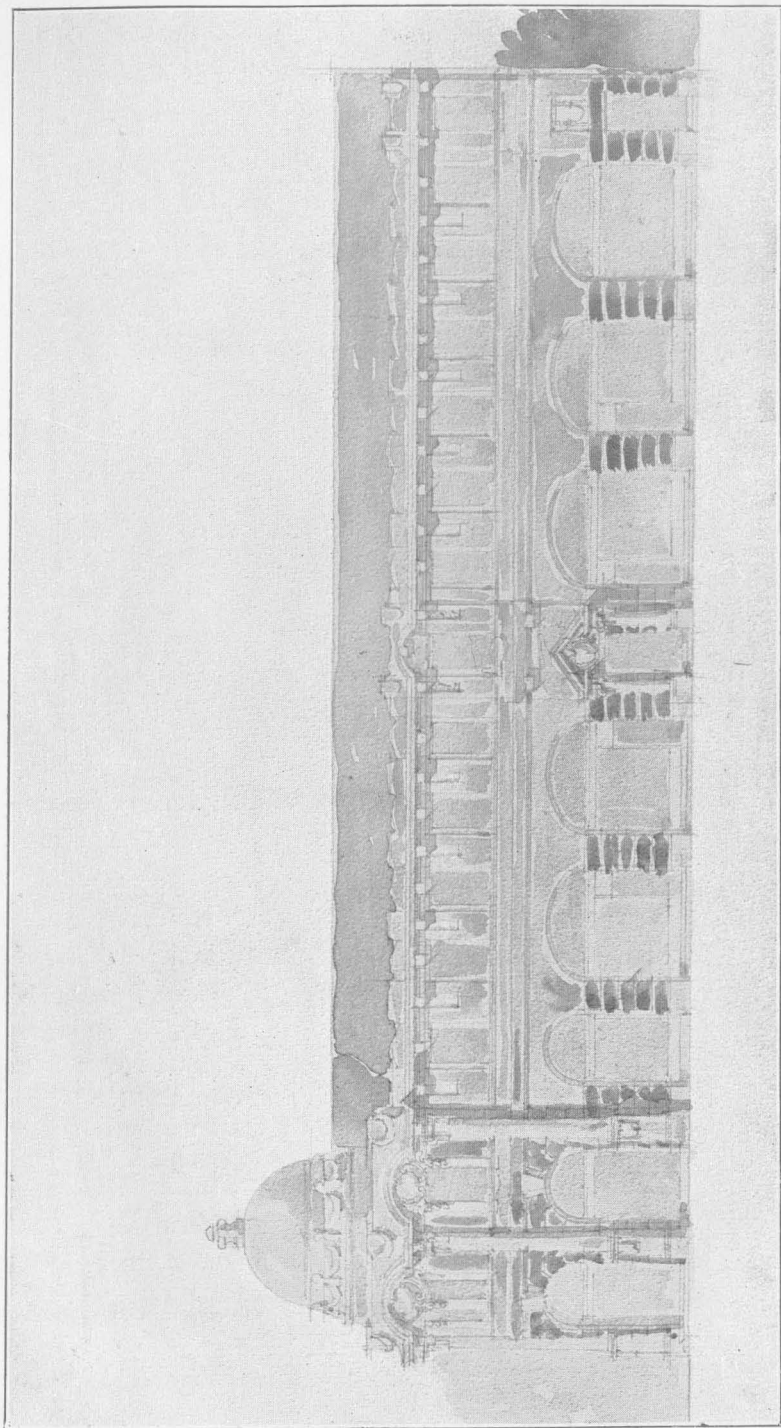
KELLER J.

műszaki iroda és vállalat. — Telefon 55—32.
BUDAPEST, VIII., PRÁTER-UTCA 9. SZÁM.

Tervez és készít : vízműveket, víznyerő telepeket, csatornázást, köz- és magán-
fürdőket. KÜLÖNLEGESSÉG : Aerogénvilágítás városok és magánosok részére.

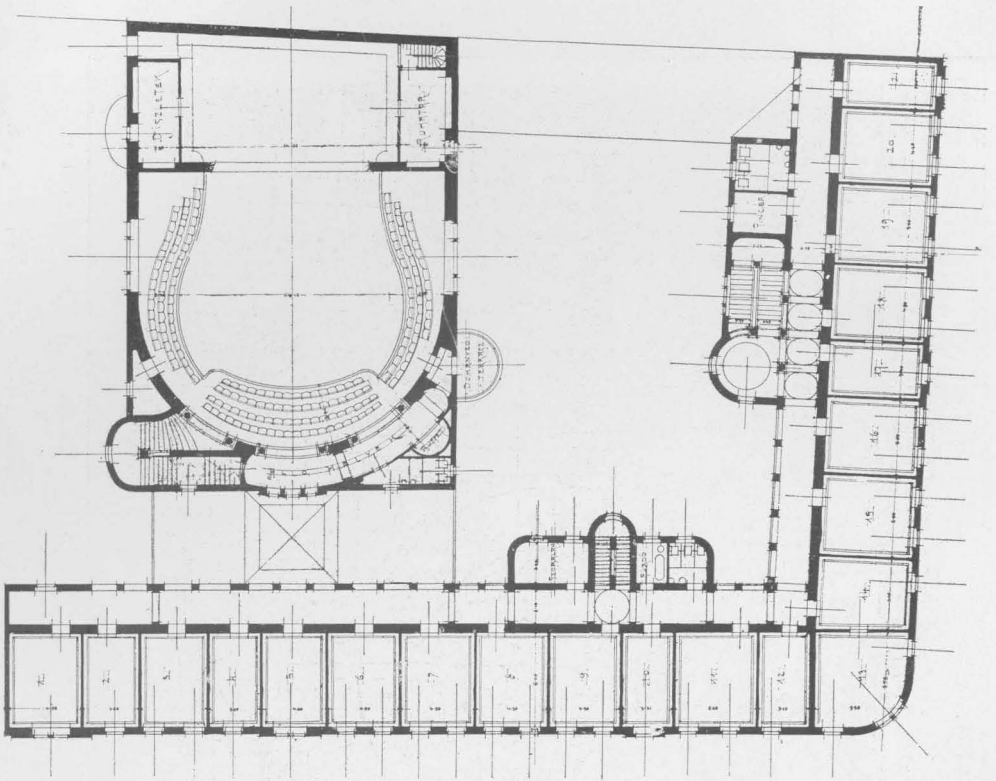

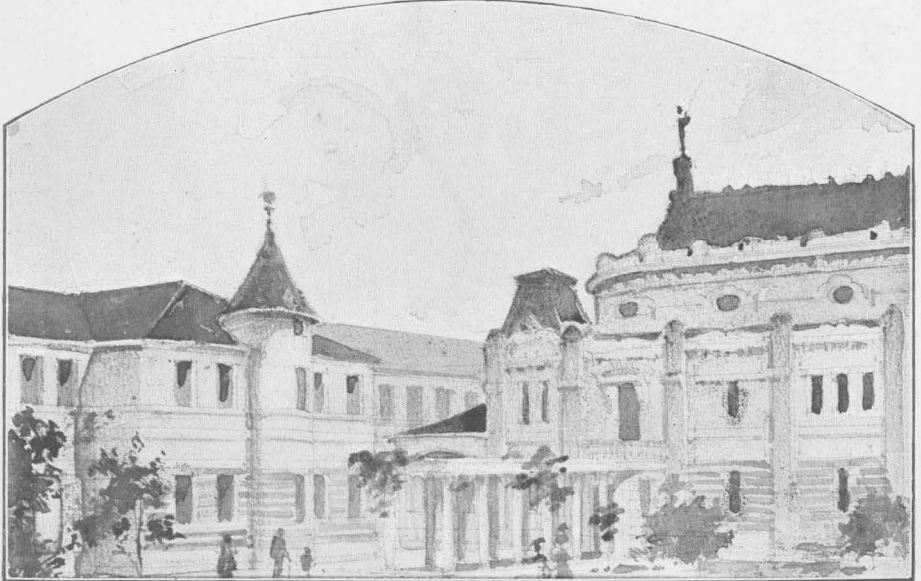
Főhomlokzat. (Cserzatajz után).

1. sz. — I—II. díj. — Jellege : Melinda.

Lechner Jenő és Wargha László, Budapest.

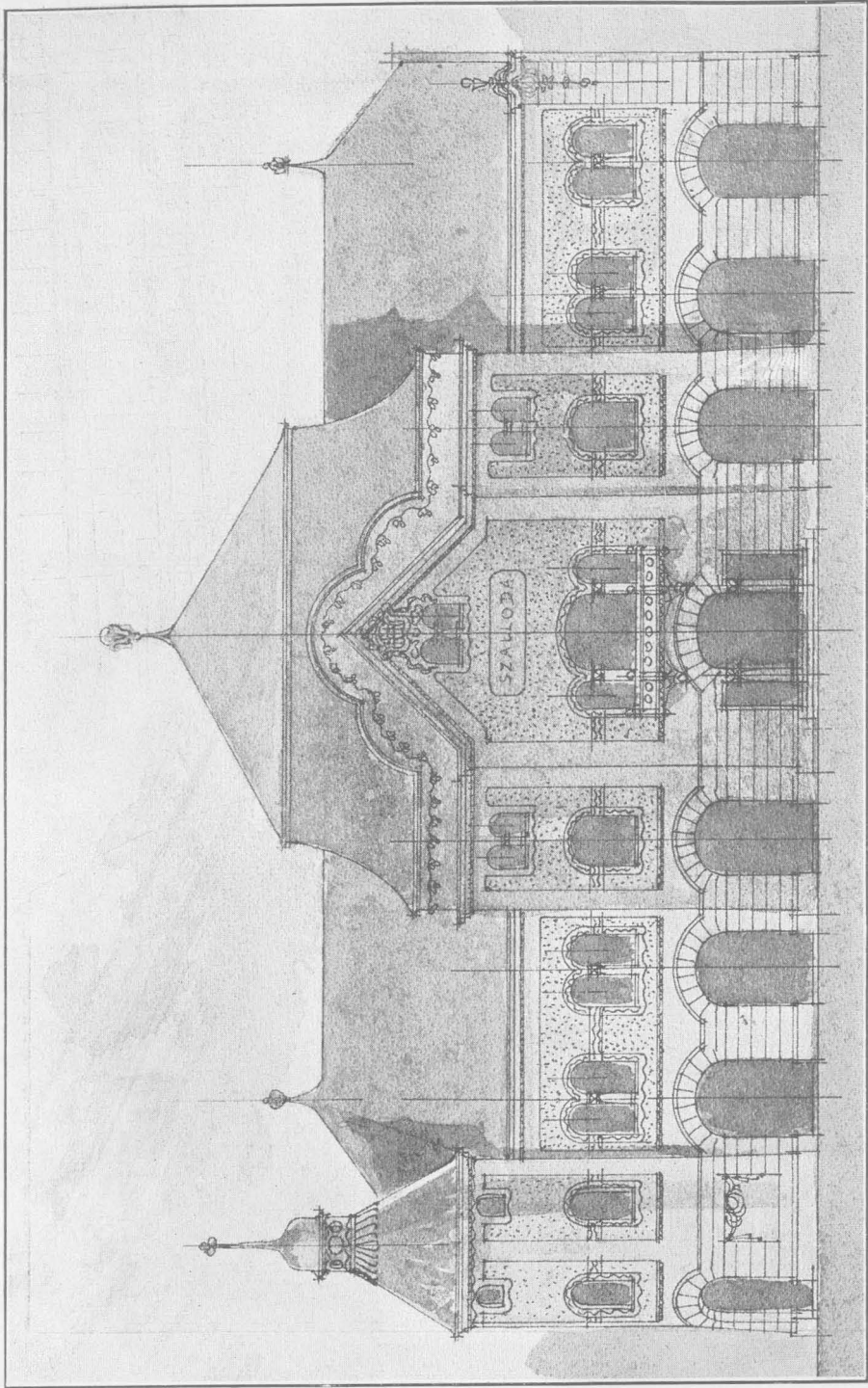

I. emeleti alaprajz.

Udvari részlet. (Cseruzarajz után).

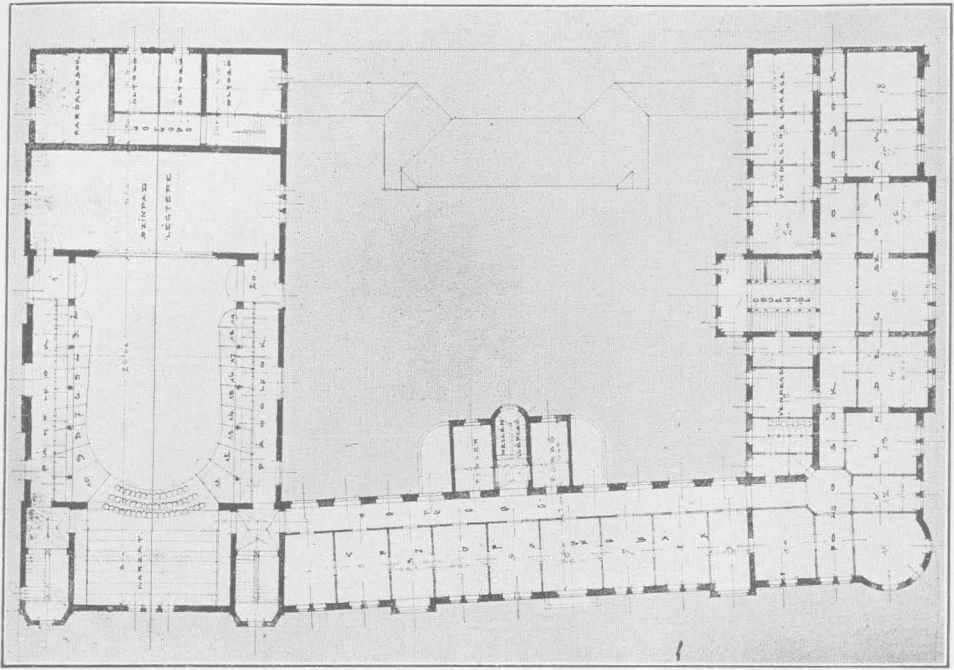
1. sz. — I—II. díj. — Jelige: Melinda. Lechner Jenő és Warga László, Budapest.

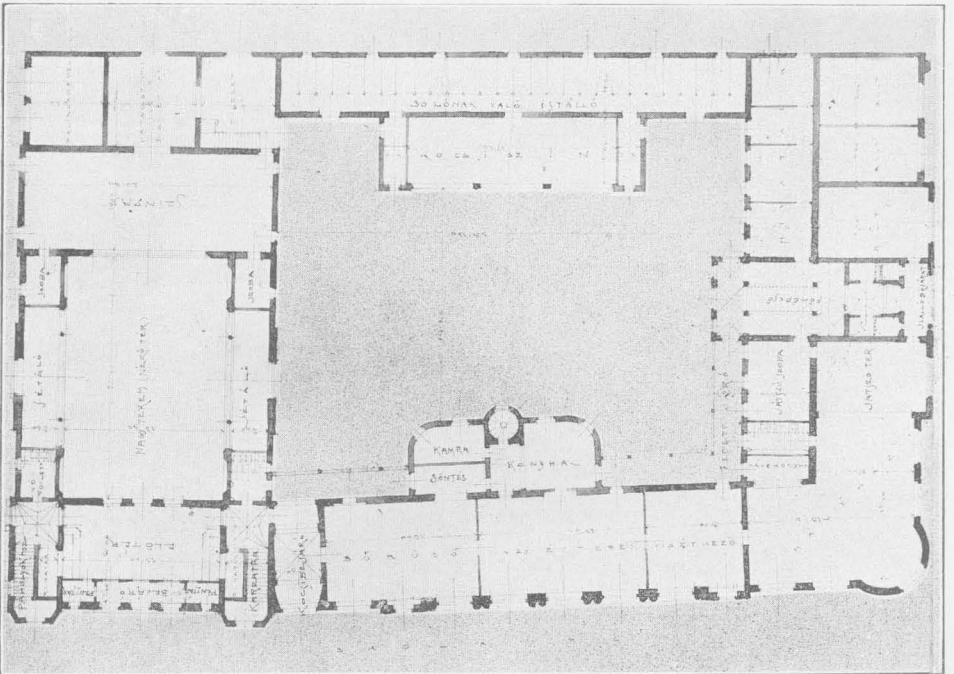
Főhomlokzat.

2. sz. — I-II. díj. — Jéjige: Aranyiszív.

Márkus, Komor és Jakab, Budapest.

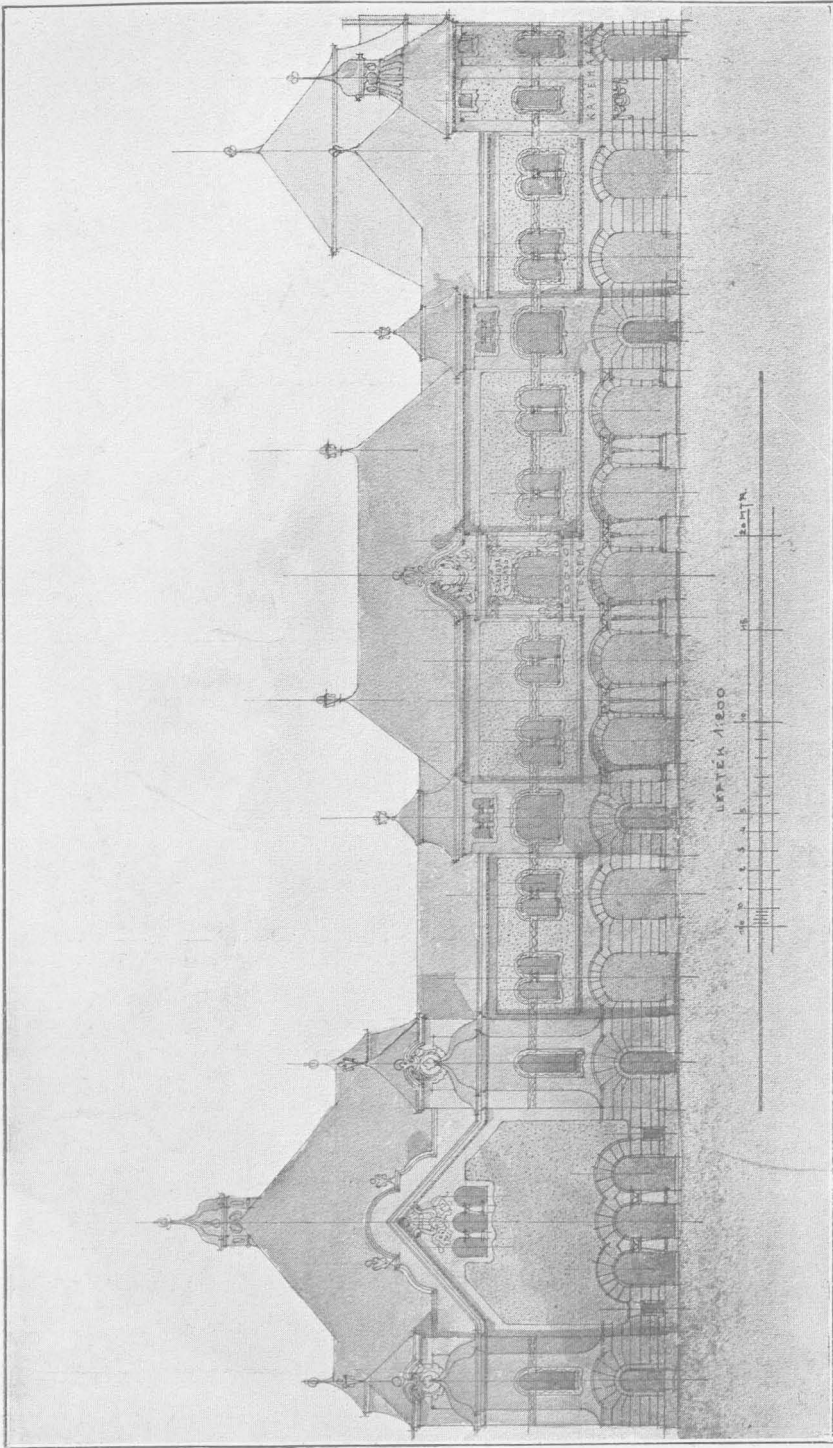

I. emeleti alaprajz.

Földszinti alaprajz.

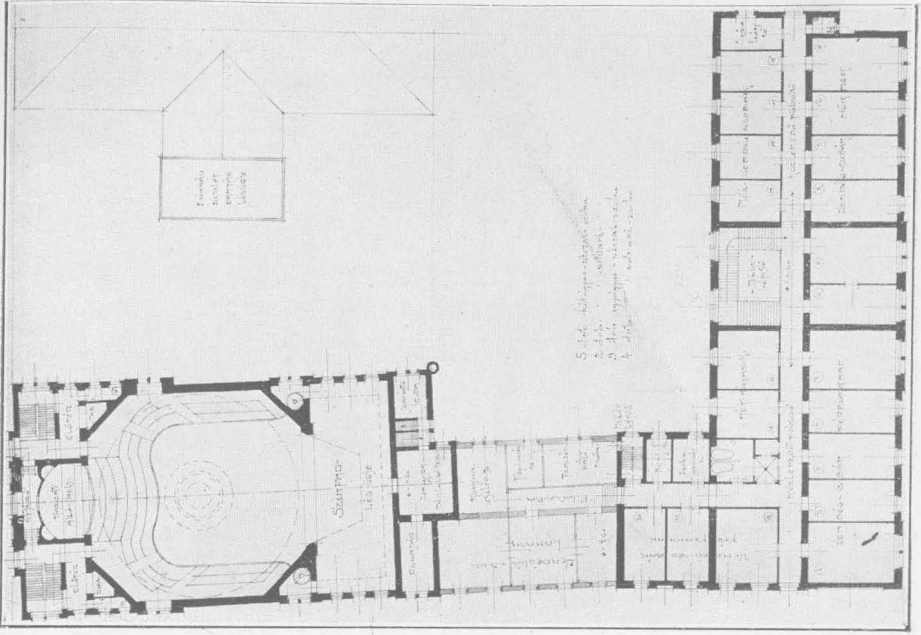

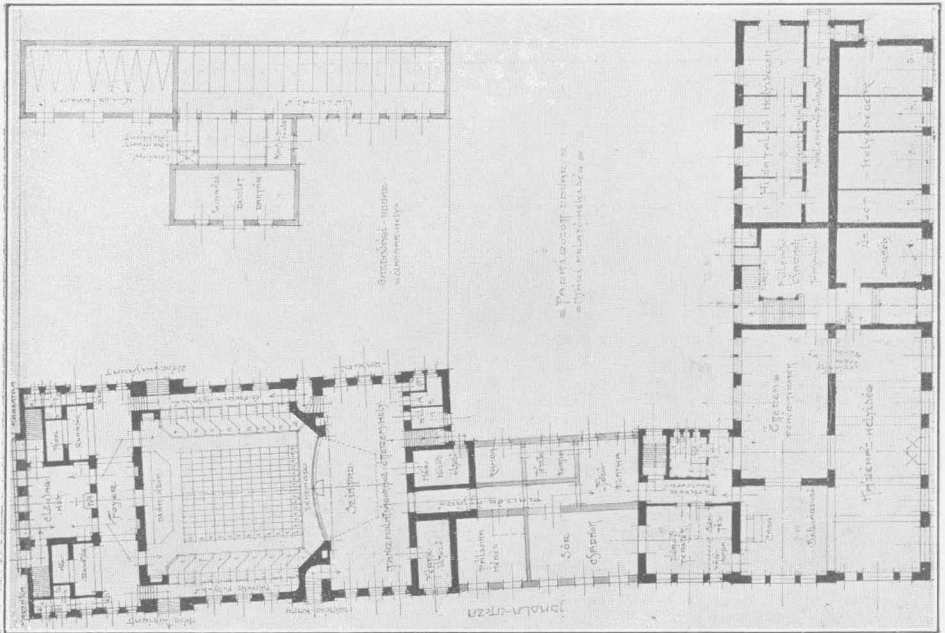
Oldathomlokzat.

2. sz. — I—II. díj. — Jelige : Aranyász.

Márkus, Komor és Jakab, Budapest.

I. emeleti alaprajz.

Földszinti alaprajz.

A díjazott és megvett tervek a takarékpénztár korlátlan tulajdonába mennek át és az azokban foglalt eszmék bármelyikét az építéssel megbízott építész a jelen épület végleges tervezésénél esetleg felhasználhatja.

10. Az építésre szóló meghívásra nézve a takarékpénztár igazgatósága fenntartja magának a szabad rendelkezési jogát és a tervpályázat eredményétől függetlenül a végleges tervezet elkészítésével bármely építészt megbízhat.

11. A nem díjazott pályaművek a felbontatlan jeligés levéllel együtt a pályázat eredményének kihirdetése után pályázóknak visszaadtnak.

12. A pályaterveket a takarékpénztár igazgatósága és választmánya által kiküldött bizottság fogja a meghívott szakértők meghallgatása után a vezérigazgató előnktele alatt elbírálni. A bíráló bizottság döntése végérvényes.

Minden pályázó kötelezi magát annak elismerésére, hogy a pályázati feltételeket ismeri és azoknak aláveti magát.

Hódmezővásárhelyen, 1905. március 12-én.

A hmvásárhelyi takarékpénztár igazgatósága.

Építési program.

A hódmezővásárhelyi takarékpénztár Kossúth-téri 3259. és 3260. hrsz. telkein emelendő épületekre vonatkozólag.

I. Bérház.

A 3259. hrsz. üres saroktelken egy emeletes bérház tervezendő olyképen, hogy az épületek csak az utcai vonalakat foglalják el, azonban úgy, hogy idővel az udvar felé is bővíthető legyen.

1. A bérház földszintjének Kossúth-téri részén 2—3 üzlethelyiség, a Hódi Pál-utcai részen pedig (a sarok kivételével) magas földszintes lakások tervezendők.

2. A bérház emeletén 3—4 szobából álló és a szükséges mellékhelyiségekkel bíró lakások tervezendők.

POLGÁR ALAJOS Díszbutor és díszítési műterem —
Budapest, Práter-utca 12.

KLOPFER JAC. csász. és királyi udvari üveges
TELEFON SZÁM 17—88. Budapest, VII., Dohány-u. 10.

REITZER FERENC Budapest, VI., Rózsa-u. 42.
szobafestő és mázoló TELEFON-SZÁM 11—81.

Rákos Manó BUDAPEST, VII. Rottenbiller-utca 13. sz.
Készít: mindennemű gipsz-, kő-, műkő-, stuccatur, Rabitz-
és műmárvány-munkákat. TELEFON-SZÁM 52—52.

3. A bérház épületének két kapu-bejárója legyen, egyik a Kossúth-téren gyalogbejárásra, a másik a Hódi Pál-utcában kocsibejárásra.

II Intézeti ház.

A 3260. hrsz. telken lévő régi földszintes intézeti ház egy emeletre emelendő olyképen, hogy a földszintes utcai rész üzleti helyiségekké alakítandó át, figyelembe véve, hogy a jelenlegi gyógyszerár egy segéd-szobával és laboratóriummal bővebbre tervezendő, az ujonan építendő emeleten pedig az intézet helyiségei helyezendők el:

a) egy hivatalos helyiség 180 m² alapterülettel, ebben nyernek elhelyezést: egy pénztárnok, egy napi biztos, egy főkönyvvezető, egy segéd-könyvvezető kettő segéddel, egy segéd-könyvvezető egy segéddel, a betéti osztály kettő tisztviselője és a közönségnek szánt hely;

b) egy gyűlésterem 50 m² alapterülettel;

c) egy pénztár-szoba 12 m² alapterülettel;

d) irattár 30 m² alapterülettel;

e) egy igazgatói szoba 36 m² alapterülettel a hivatalos helyiséggel közvetlen összeköttetésben;

f) egy váró-, egyszersmind titkári szoba 30 m² alapterülettel, összefüggésben az igazgatói szobával és hivatalos helyiséggel.

Általános megjegyzések.

1. A két épület homlokzata egymástól különállóan képezendő ki. Kívánatos azonban, hogy az intézeti ház rendeltetését kifejező külső jelleggel bírjon. A stílus tervező szabadon választhatja.

2. Az egész épület villamvilágítással és vízvezetékekkel tervezendő.

3. Megfelelő árnyékszékekről gondoskodni kell.

4. A város sem csatornázva, sem vízvezetékekkel ellátva nincs.

Hódmezővásárhely, 1905. március hó 12-én.

A hmezővásárhelyi takarékpénztár igazgatósa.

Südfeld Sámuel
— tapéta-díszítési üzlet

BUDAPEST, Mária Valéria-u. 10. (Thonet-udv.)
Legnagyobb raktár modern és minden stílusban levő
papirkárpitokban.

TAKÁCS LÁSZLÓ
Budapest, VIII., Hunyadi-utca 39.

Mázoló, specialista mindennemű faerezésekben,
fénycsiszolás bármely színben a legújabb ameri-
kai mód szerint. Telefon 63-95. — Alakult 18-3.

MARTIN JÓZSEF

= Épület- és portál-asztalos =
BUDAPEST, VII., HARSFA-UTCA 9.

HIRSCHLER és TÁRSA Ablakredőnygyára
Budapest, VII., Wesselényi-u. 55. TELEFON 50 + 89.

A bírálati jegyzőkönyvből.

Felvétetett Hmvásárhelyen 1905 május 16-án a hódmezővásárhelyi takarékpénztár igazgatósága által történt megbízatásunk folytán a f. évi március 12-én kiírt pályázat terveinek megbírálásáról.

Bírálat alá vettük a beérkezett pályaterveket, a melyekről alkotott műszaki véleményünket a következőkben adjuk:

1. MÉHKAS.

A földszinten a külön intézeti bejáró az egykarú lépcsővel közlekedés szempontjából igen sikerült. A gyógyszerár kibővítése a kisméretű raktár és segéd-szobával van megoldva. A széles folyosó vonalába eső szoba azonban másodrendű világítást nyer. Igen nagy a beépített terület. Emeleten a hivatalos helyiség kiképzése igen monumentális.

A tervezett felülvilágító azonban tekintve a homlokzaton látható kupolaki-képzést, szerkezetileg megoldatlan. Az ülésterem mellett levő klozet a szoba felett meg nem hagyható.

A bérháznál a bejárók és lépcsők elhelyezése igen célszerű, de a kocsibejáró mellett levő lépcső kisebb is lehetne és ez által a lakásbeosztás célszerűbbé volna tehető, mert itt az előszoba miatt sötét. Ugyancsak sötét a harmadik, vagyis a melléklépcső melletti közös árnyékszék is.

Emeleten a Hódi Pál-utcai lakószobák meg nem engedhetően kicsinyek. Össze vannak szorítva. E zsufoltság a homlokzaton is hátrányosan érvényesül.

Az építészeti kiképzés előnyös tagozásával és szépen csoportosított tengely-állásával, ablaknyílásaival kedvező összehangzatos benyomást tesz.

Kifogás alá esik az intézeti háznál a középtető és kupola összevágásának megoldatlansága.

2. ALFÖLD.

Az intézeti ház alaprajza az új beépítésre tekintettel elég gazdaságos. A bejáró és lépcső elhelyezésénél kifogásolandó, hogy felülvilágítóval világított csak, meg hogy a nagy közlekedésre tekintettel az ék alakú fordultatos lépcsőfokok nem célszerűek.

GUTTMANN FERENC
PAPIRKERESKEDŐ
Budapest, Andrásy-ut 50. (Octogon).

Üzleti könyvek, irodai cikkek és írógép-
kellékek raktára. : TELEFON 23—52.

LIEDL KÁROLY Budapest, VIII., Práter-u. 74. — Elvállal bádogos, légszesz-, víz-
vezeték, csövek és fürdőberendezéseket, csatornázásokat és
villámhárító-berendezéseket. Valódi Auer-egők, izzótestek és üvegáru, mindennemű légszesz-
csillárok olcsón kaphatók. Elfogad minden e szakba javításokat és házak évi rendbentartását.

A gyógyszerterát főlöszlegesen bővíti ki a lakás rovására.

A hivatalos helyiség elosztása a tisztviselők és közönség helye tekintetében helytelen, míg a közönségnek szánt hely kicsiny, a másik rész nagyon elnyúló, széttagolt és az udvar felől másodrendű világítást kap, a tűzfal mellett éppen sötét.

Ezen elosztás következménye, hogy a közönség közlekedése nehézkes.

Az igazgató szobájának elhelyezésénél figyelmen kívül van hagyva a program határozott kívánsága, hogy a hivatalos helyiség mellett legyen.

A bérház bejárói és lépcsői megfelelőék, bár a lépcsők, tekintettel a lakás-elosztásra és a bejárók helyére, felcserélendők volnának.

A lakások helyiségeinek elosztása kielégítő lenne, de határozottan hátránya, hogy a nagyobb fürdőszobával is ellátott lakások az emennél is szükségesebb belső klozetet nélkülöznek.

Programszerinti azon követelménynek, hogy a szárnyépületek az udvar felé kibővíthetők legyenek, a terv lehetőséget nyújt.

A homlokzatok építészeti kiképzése elég helyes tagozást mutat.

3. EGYSEGES.

Az intézeti ház terve magában véve igen szép, de nem a programnak megfelelő. Attól teljesen eltér a gyógyszerterának a bérházba áthelyezése által, a melynek kibővítése a mostani helyen kívántatott.

A hivatalos helyiségek nagyarányú elrendezése elég célszerű, de igen nagy a beépítés.

A bérház általános alaprajzi elhelyezése helyes, de nem elég jövödelmező. Kifogásolható a kétszobás lakás mellékhelyiségeinek aránytalan nagy kiterjedése és a közös klozetek hiánya.

Kibővítése alkalmas.

Az építészeti kiképzés az intézeti ház alaprajzi monumentalizmusával nem áll arányban.

A homlokzat ábrázolása ügyes kézre vall, kár, hogy az emelet nyomott arányú.

4. HÓDSÁG.

Tervező a gyógyszerterát kibővítését jól oldja meg.

A bank lépcsője azonban eldugott, ennek következtében az emeleten a különben jól elhelyezett hivatalos helyiséghez a közlekedés nem bonyolítható kényelmesen.

Az alternatív alaprajz központi előszobájával kedvezőnek látszik, azonban a lépcső földszinti megoldása műleírásából meg nem érthető.

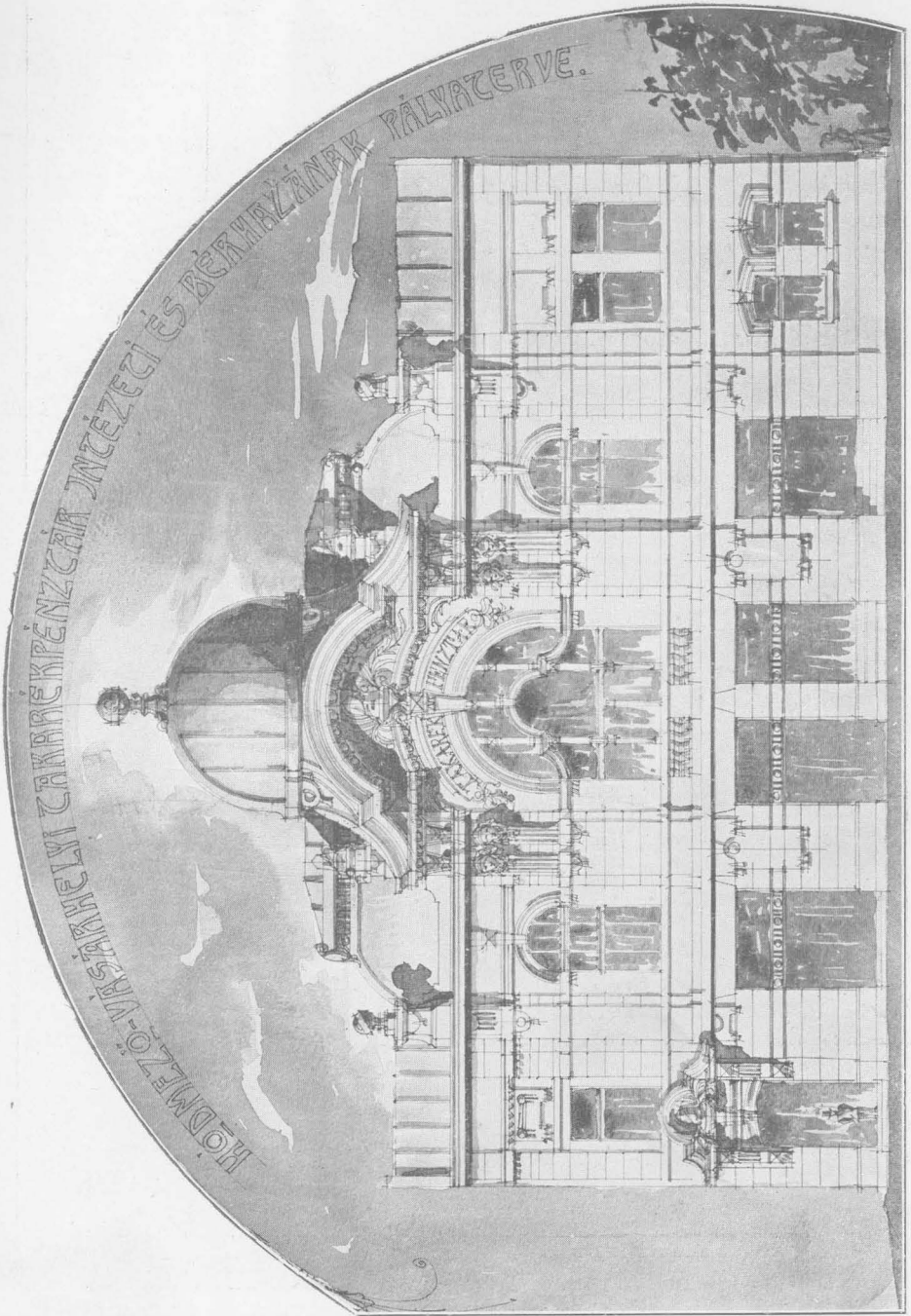
A bérház alaprajzi megoldása gazdasági szempontból sikerültnek mondható, az előszobák némi kívánni valót hagynak. Cselédklozet nincs.

Kibővítésre alkalmas. Homlokzata idegenszerű és kiforratlan.

Szöveg folytatása a 27. oldalon.

GROSSMANN ÁRMIN kárpitos és diszító Elvállal diszító-munkát valamint teljes lakberendezéseket. Raktár legujabb francia szövetekből és művészi kivitelű bútorokból, úgy klasszikus, mint modern kivitelben.
Budapest, V. kerület, Harmincad-utca 4. szám.

NEY SIMON Budapest, IX., Lónyai-utca 27. sz.
SZOBRÁSZ. TELEFON 443.

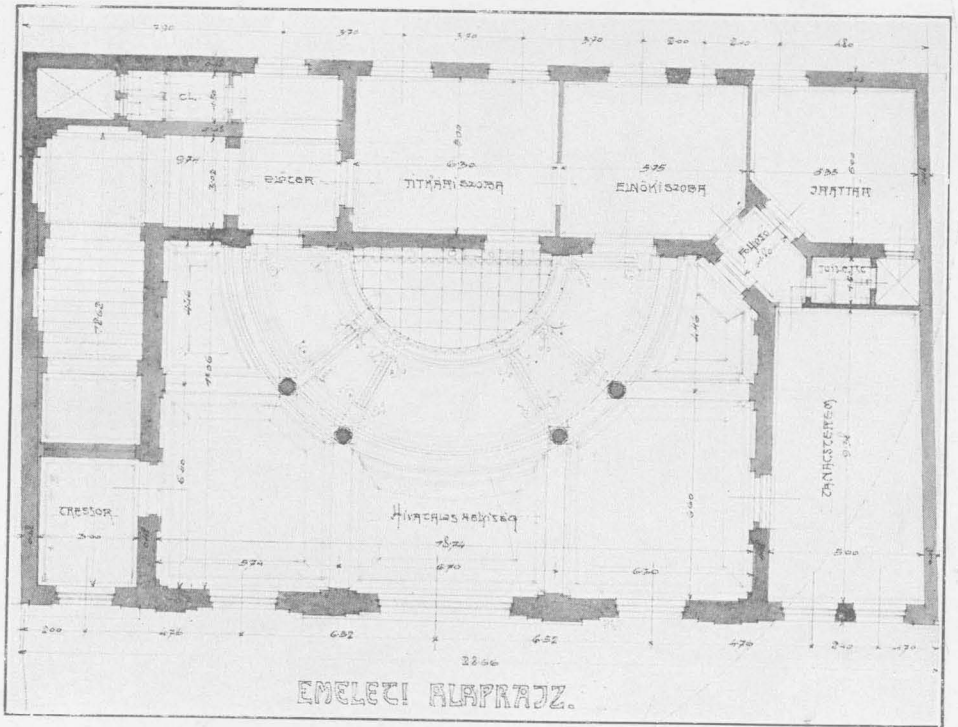
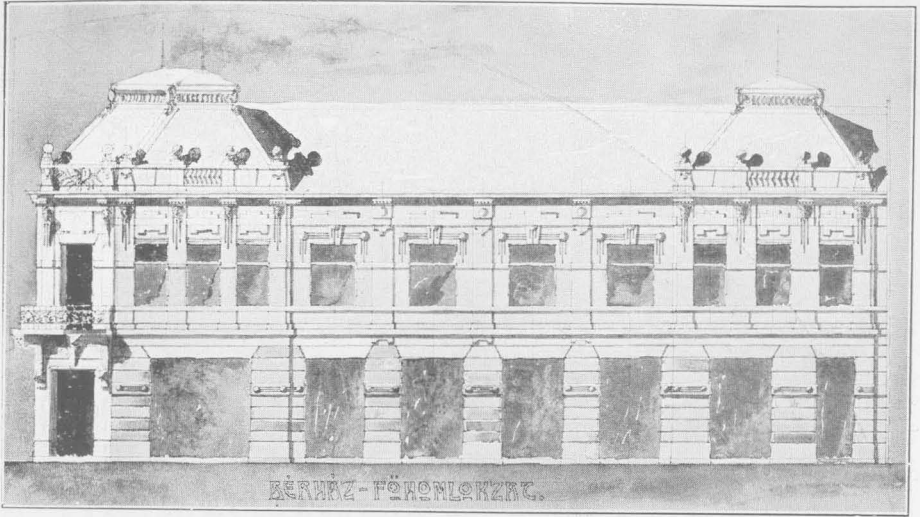

A takarékpénztár főhomlokzata.

4. sz. — Megvett terv. — Jellege: Méhkas.

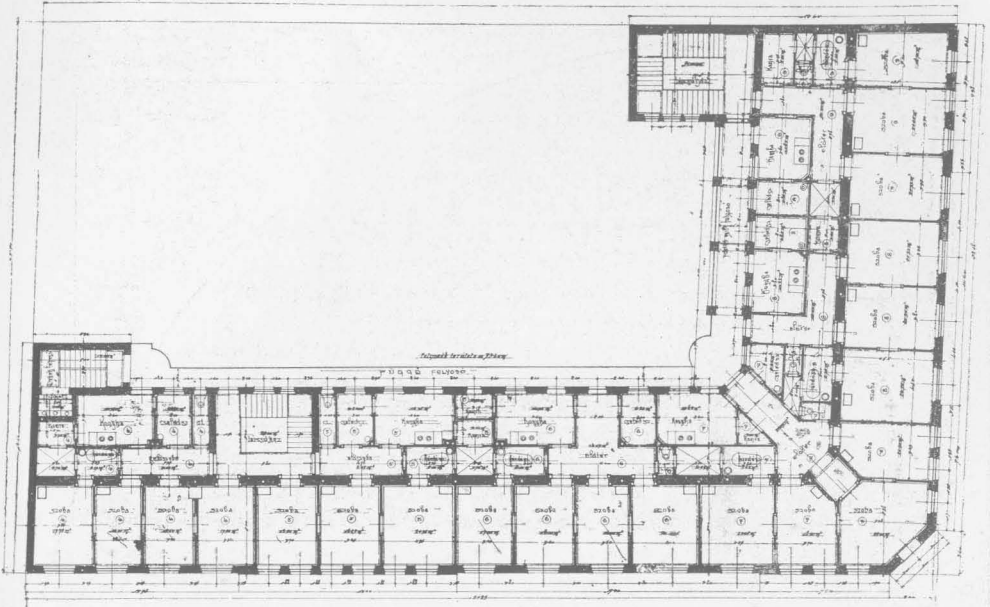
Müller, Miksa, Nagy-Károly.

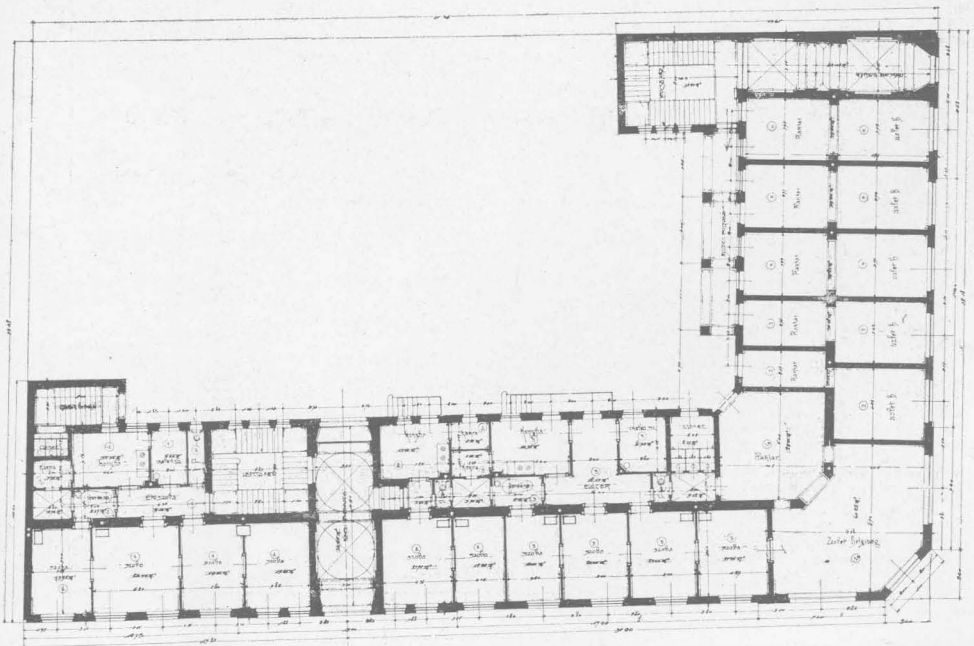

A takarékpénztár I. emeleti alaprajza.

A bérház I. emeleti alaprajza.

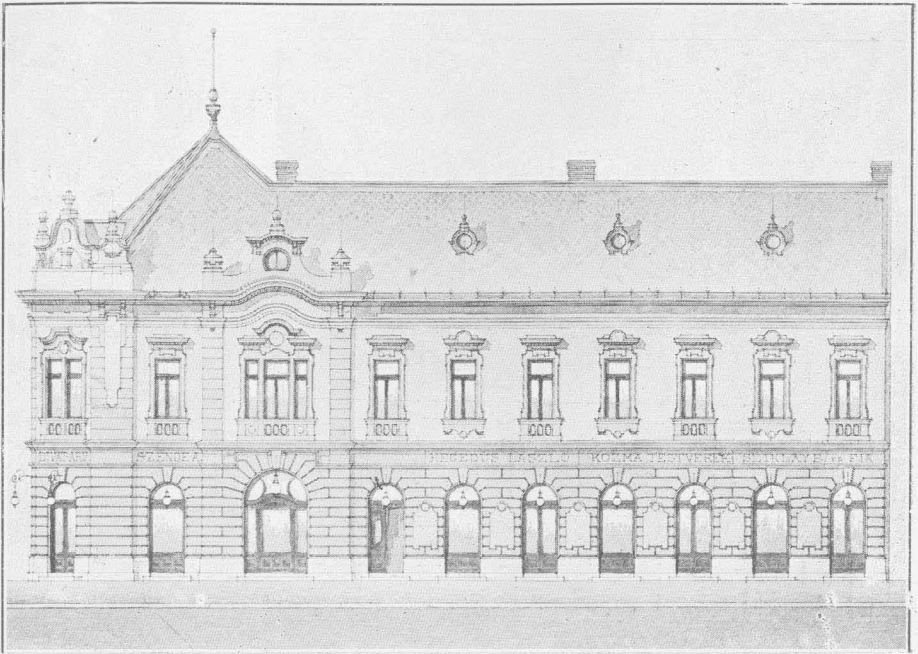
A bérház földszinti alaprajza.

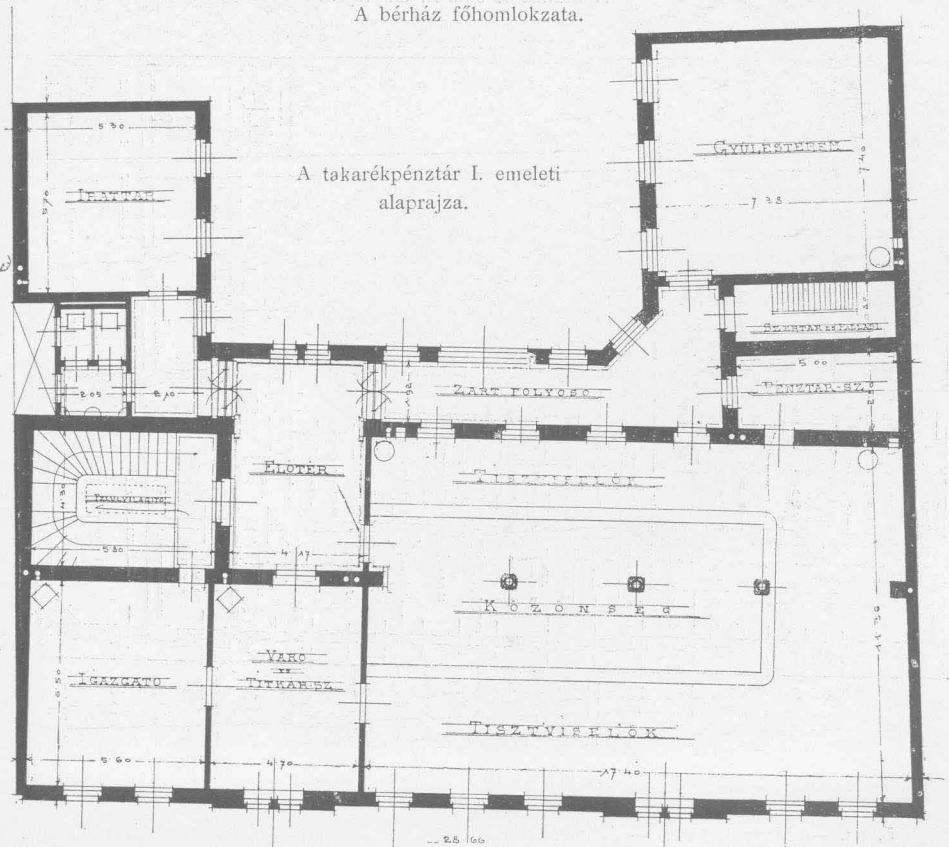
A takarékpénztár főhomlokzata.

5. sz. — Megvett terv. — Jelige: Alföld.

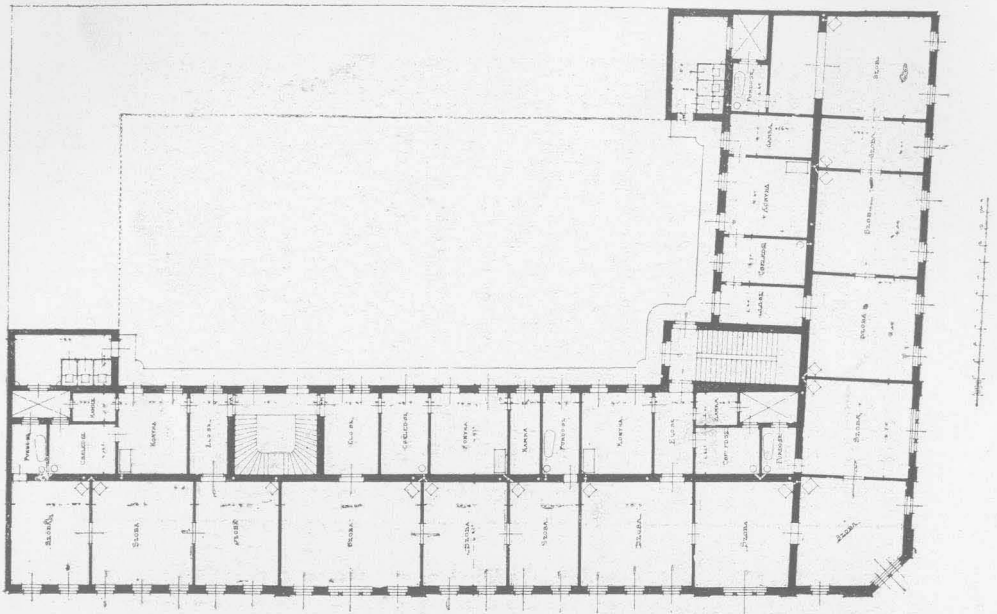
Náhm József, Tolna.

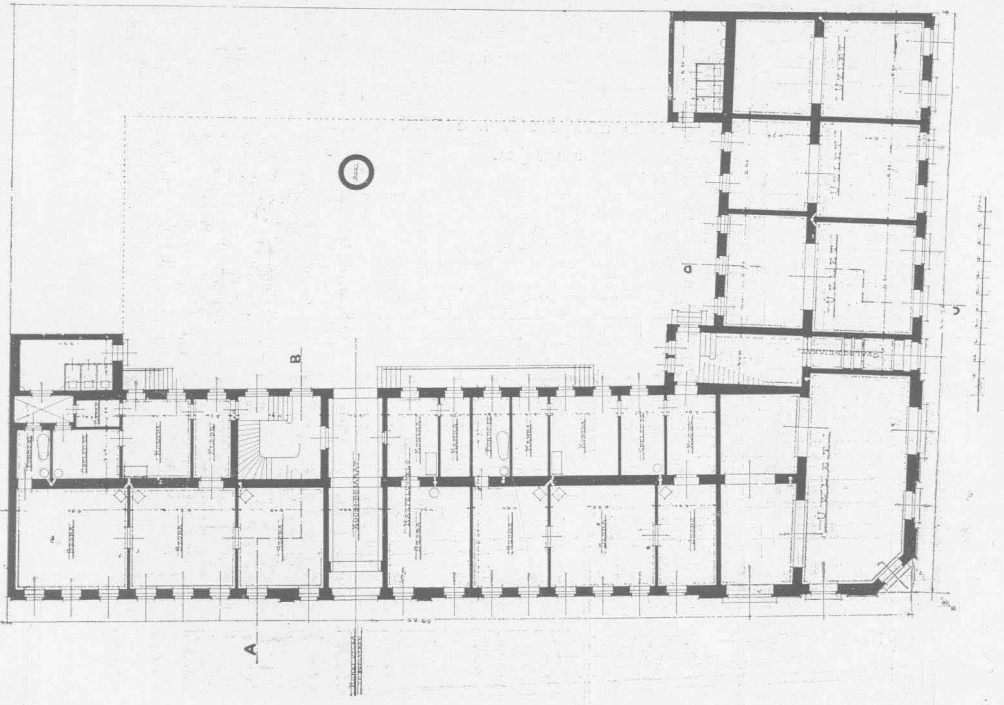
A bérház főhomlokzata.

A takarékpénztár I. emeleti alaprajza.

A bérház I. emeleti alaprajza.

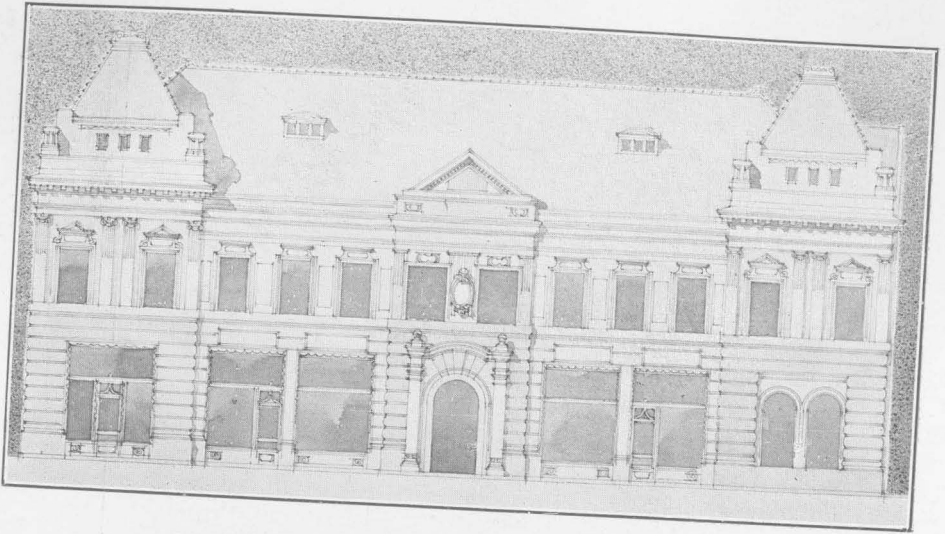

A bérház földszinti alaprajza.

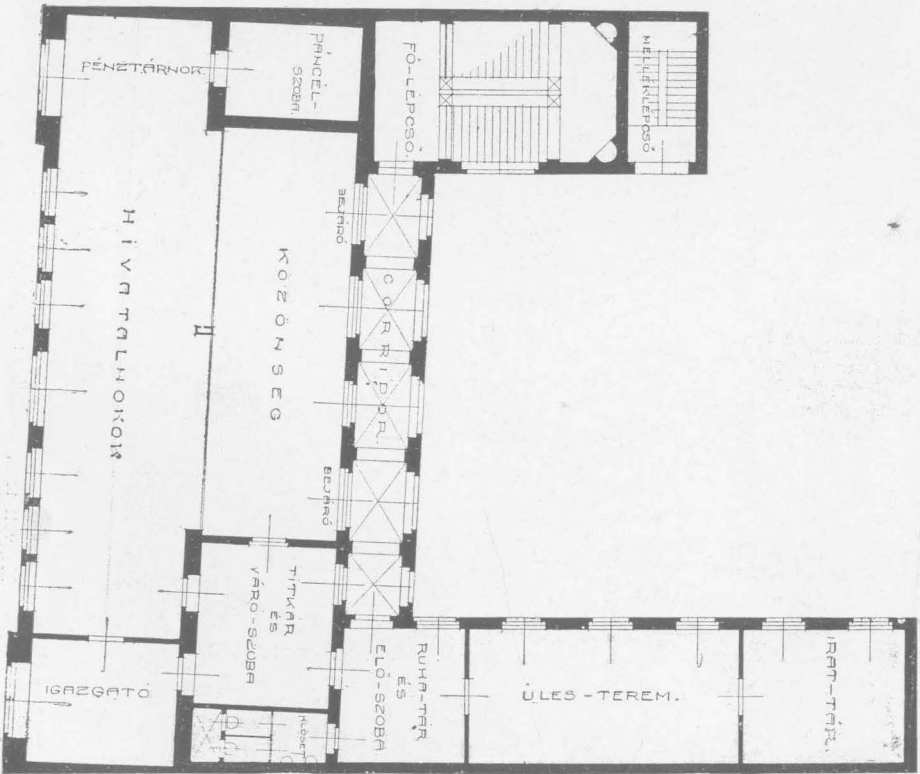

A takarékpénztár főhomlokzata.

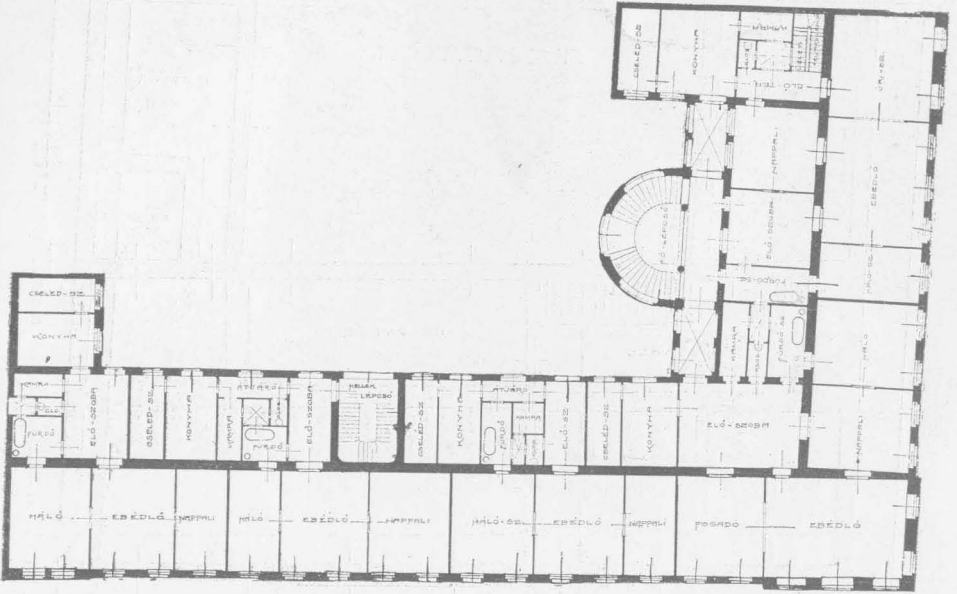
A bérház főhomlokzata.

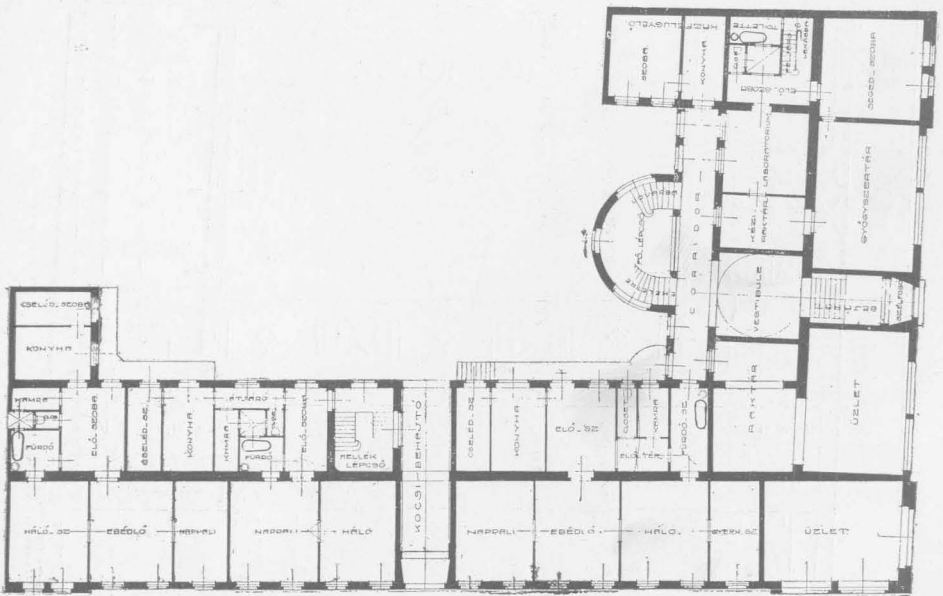
A takarékpénztár I. emeleti alaprajza.

6. sz. — Megvett terv. — Jelige: Egységes.

Sebestyén Artur, Budapest.

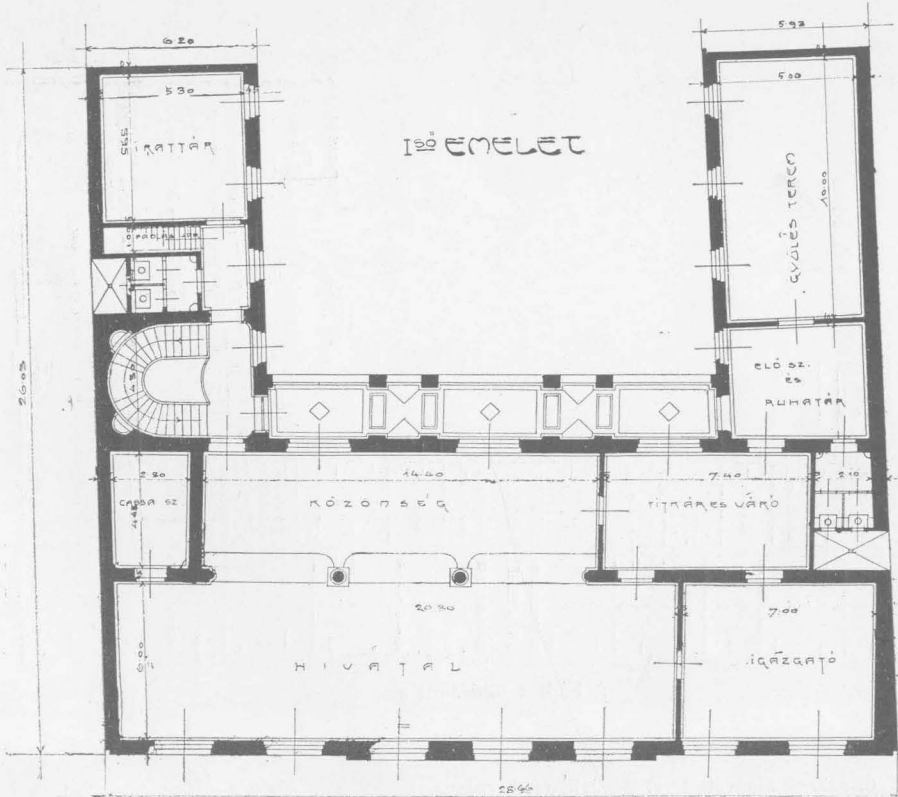
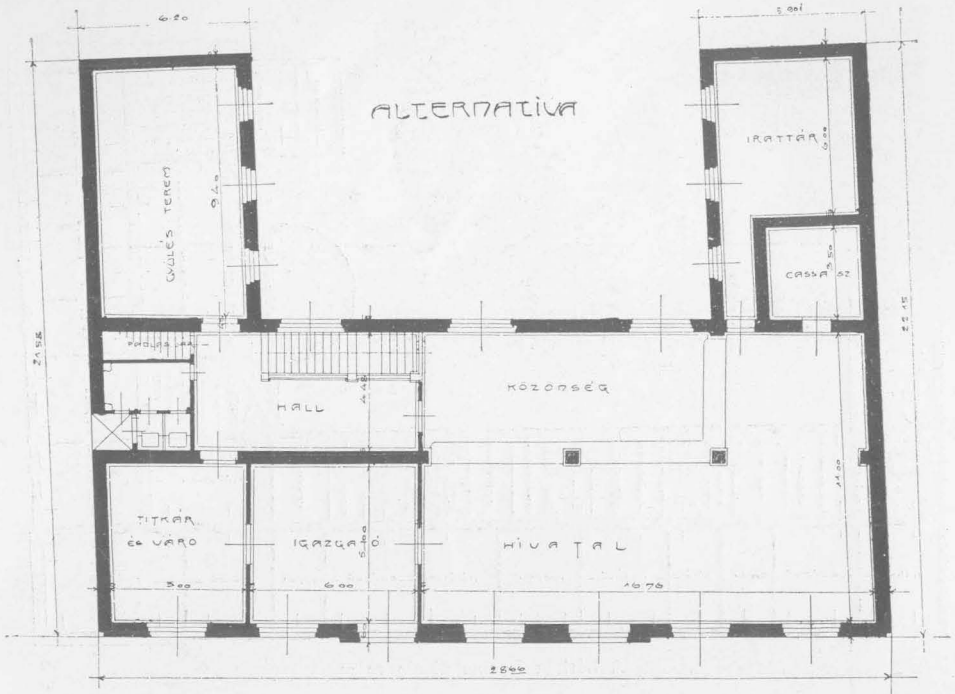

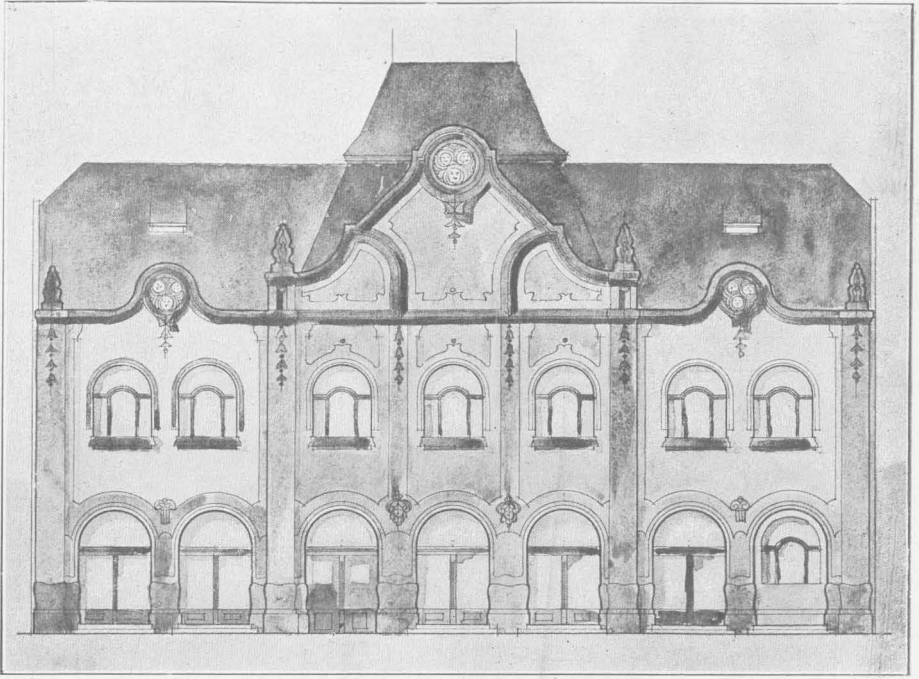
A bérház I. emeleti alaprajza.

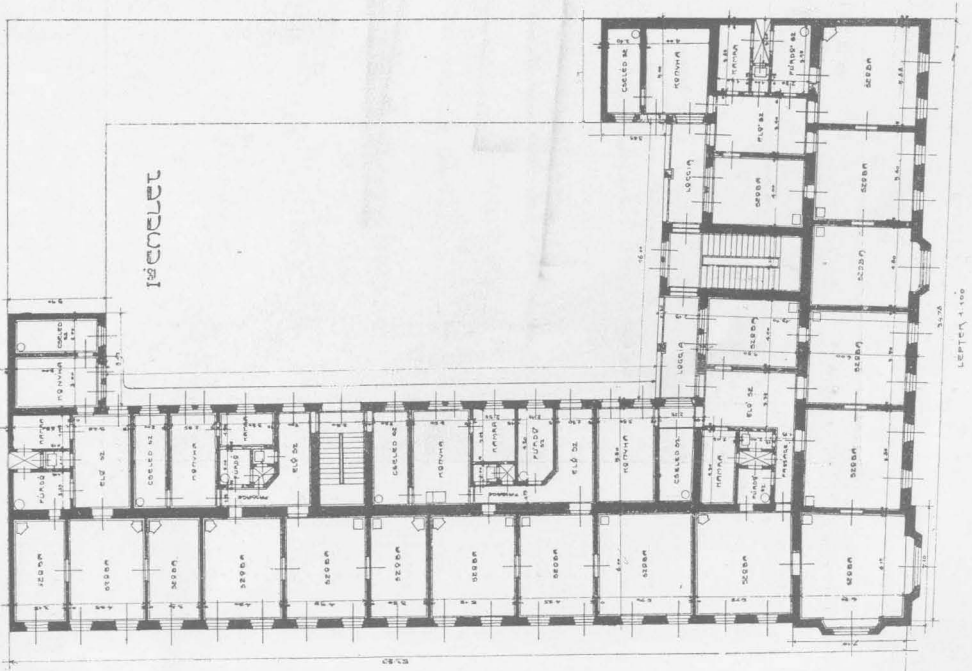
A bérház földszinti alaprajza.

A takarékpénztár főhomlokzata.

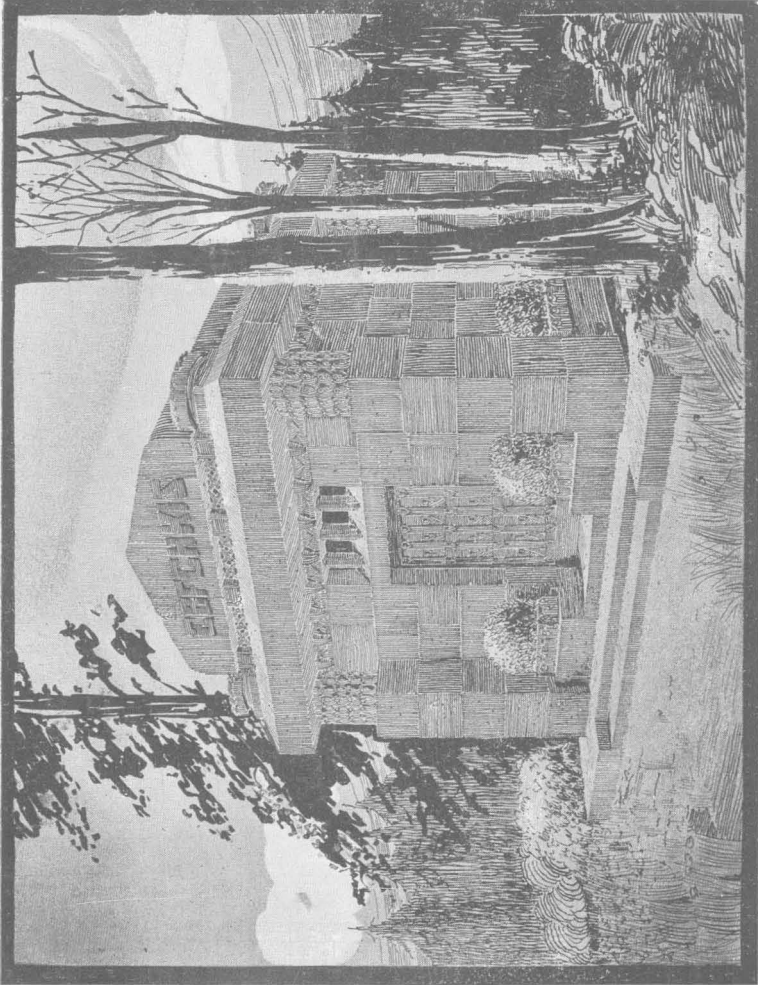

A bérház I. emeleti alaprajza.

7. sz. — Jelige : Hódság.

László Richard és Kaiser Hugó, Budapest.

Melléklet a „Magyar Pályázatok“-hoz.

SÍREMLEK.

Tervezték Kaufman és Sternberg építészek, Budapesten.

5. TÚL A TISZÁN.

Tervező az alaprajz megoldásánál a gazdasági szempontot figyelmen kívül hagyta, mert sok az új beépítés.

A bejáró és lépcső megoldása, mivel a kocsiközlekedést lehetővé teszik, sikerült.

A gyógyszerár túlságos kibővítésével a gyógyszerész lakását teljesen elrontotta. A labororium formája és helye célszerűtlen, mivel a világító udvarból nyert világítás és szellőztetés elégtelen.

Az emeleten a központi elrendezés folytán a hivatalos helyiség kielégítő megoldásra nyújt eszmét, azonban a pénztár elkülönített elhelyezése erősen kifogás alá esik, s a lépcső előtere is nagyobbítandó lenne, míg az irattár és titkár részére adott külön előszoba fölöslegesen nagy.

A csigalépcső alkalmazása is indokolatlan.

A bérház földszintjének beosztása, leszámítva az óriási saroküzletet, elég jó. Az emeleten az intézeti bérház felüli lakásban kifogásolandó a fürdőszoba elhelyezése, melynek sem világítása, sem szellőztetése nem eszközölhető.

A többi lakásnál pedig nem célszerű a klozetnek a fürdőszobába való elhelyezése, mivel külön cselédklozetről nincs gondoskodás. A melléklépcső elhelyezése nagyon félreeső, a későbbi kibővítésre a tervező nem volt tekintettel.

A homlokzat különösen a bérháznál sivár, nem elfogadható.

Ezek előterjesztése után sajnálattal kell kijelentenünk, hogy a pályázat eredménynyel nem járt, mert sem műszaki, sem gazdasági szempontból a beérkezett tervek egyike sem felel meg a program követelményeinek.

És itt kifejezésre kell juttatnunk azon meggyőződésünket, hogy a pályázat meddő eredménye lényegileg csak annak tudható be, hogy a program néhány pontja az építészek számottevőbb s önértetesebb részét a pályázaton való részvételtől visszatartotta. Ezen eset is igazolja nevezetesen azt a téves felfogást, hogy a létesítendő épület kivitelének műszaki munkálatai tervpályázat útján szerzethetnek be, holott a tervpályázat annak csak eszmei tanácsokkal szolgáltatson alapot és sem fölösleges nagyméretű tervek, sem előmértetes részletes költségvetések a tulajdonképpeni célnak nem szolgálnak.

Megbízásunk értelmében megejtett részletes és beható bírálat alapján a következőkben foglaljuk össze szakvéleményünk végeredményét.

A kitűzött pályadíjaknak, mint ilyeneknek, kiadását nem ajánlhatjuk, mert a tervek egyikét sem tartjuk arra érdemesnek. Tekintettel azonban arra, hogy egyik-

APRILY JÁNOS Budapest, VI., Szondy-utca 77.
kőfaragó mester TELEFON 22 74.

**Első magyar acélírótolli-, toll-
szár és indigó másolópapír-gyár** SCHULER JÓZSEF Budapest, VI.,
Dalnok-u. 26.
Negatív-, pozitív- és villámfény-másolópapírok és vásznak. Fénymásolatok. = TELEFON 28-19.

RÁKOSI J. Budapest, VIII., Szűz-utca 5. — Elvállal bádogos, légszesz-, vízvezeték,
closetek és fürdőberendezéseket, csatornázásokat és villámhárító-
berendezéseket. Valódi Auer-egők, izzótestek és üvegárú, mindennemű légszesz-csillárok
olcsón kaphatók. Elfogad minden e szakba vágó javításokat és házak évi rendbentartását.

másik pályázó tervével némileg méltánylandó eredményt mutat fel, a mennyiben továbbiakra nézve esetleg tekintetbe veendő eszméket tartalmaz; továbbá arra, hogy a pályázók a program követelményei folytán nagy időbeli és egyéb áldozatot hoztak: ajánljuk a tekintetes igazgatóságnak abbéli javaslatunknak a méltányosság szempontjából való elfogadását, hogy a „Méhkas“, „Alföld“, „Egységes“ és a „Túl a Tiszán“ jeliségű pályatervek, mint viszonylagosan legjobbak, egyenként 400 koronával tessenek meg a fenti sorrendben.

Hmvásárhelyen, k. m. f.

Eberhart Béla s. k.,
mérnök.

Borsos József s. k.,
építész, v. főmérnök.

Baumhorn Lipót,
műépítész.

Hogy ez a másolat az eredetivel mindenekben egyezik, továbbá, hogy a Hódmezővásárhelyi takarékpénztár által kinevezett bíráló bizottság ezen szakértői véleményt mindenekben magáévé tette s annak intencióit nyomban követve

I. a „Méhkas“ jeliségű pályatervet, melynek szerzőjeül Müller Miksa építész Nagykárolyból,

II. az „Alföld“ jeliségű tervet, melynek szerzőjeül Náhó József építőmester Tolnárról,

III. „Egységes“ jeliségű pályatervet, melynek szerzőjeül Sebastyén Artúr műépítész Budapestről állapított meg (a jeliség levelek felbontása után), egyenként 400 koronájával megvásárolta.

A szakértői véleményben 4-ik helyen felemlített terv megvételét azért melőzte, mivel abban ezen építkezéssel kapcsolatosan felhasználható ideát egyáltalában nem talált.

Hódmezővásárhelyen, 1905 május hó 26-án.

Hódmezővásárhelyi takarékpénztár

Ifj. Matzelka János, Fári A.

BUCHSTEINER GÉZA címtáblagyár	Budapest, VII. ker. Király-utca 113. szám. Betűk bádögéből, fából és fémből, valamint üveg stb. címtáblák. Mintarajz díjtalan.
---	---

ETERNIT-PALA ASBEST-CEMENT-PALA	ETERNITMŰVEK HATSCHÉK L.
Hatschek Lajos szabadalma. Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, tűzálló és olcsó fedőanyag.	BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT-33.
Gyár: Vöcklabruck (Felső-Ausztria.) Gyár: Nye ges-Ujfalú (Esztergom.)	Sürgöncyim: ETERNIT Bpest. • Telefon 12-92. Elsőrangú referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 kocsi- rakomány. Kérjen ismertetést.

Tervpályázati hirdetés.

A Veszprémi Takarékpénztár Veszprémben a Kossuth Lajos- és Szabadi-utca sarkán stilszerű (de nem secessiós) *bérházat* szándékozik építeni, amelynek kivételéhez szükséges *tervek beszerzésére* pályázatot hirdet.

A pályázatban csak hazai építészek vehetnek részt.

Minden emeletornak alaprajza 1:200, a homlokzatok és metszetek rajza 1:100 arányú méretben készítendő.

A tervezet, az építési költségekre vonatkozó s-kellőleg tájékoztató költségvetés és műleírás

1905 július első napjáig

a Veszprémi Takarékpénztárhoz küldendő be.

Az építőösszeg 120,000 koronánál nagyobb nem lehet.

Az építőprogram, a munkabérek és anyagárak jegyzéke, a teleknek magassági adatait tartalmazó helyszínrajz a veszprémi takarékpénztártól szerezhetőek be.

A pályázó tervek közül a bíráló-bizottság véleménye alapján a viszonylagosan **legjobb terv 600 korona, a második 400 korona díjat nyer.** Ezenkívül a Veszprémi Takarékpénztár bármely tervet 200 koronáért megveheti.

A díjazott és megvett tervek a Veszprémi Takarékpénztár tulajdonát képezik. A többi tervek szerzői díjazásra igényt nem tarthatnak.

A kiépítésre kerülő terv tulajdonosa köteles lesz az épület részletes kiviteli terveit, amennyiben ezzel őt a Veszprémi Takarékpénztár megbizsa, 2000 koronáért a Veszprémi Takarékpénztár részére elkészíteni.

A pályázati terveket háromtagú bíráló-bizottság fogja elbírálni, melynek ítélete végérvényes. Ez a bíráló-bizottság áll: a Veszprémi Takarékpénztár egyik igazgatójából, a veszprémi m. kir. államépítészeti hivatal általunk meghívandó egyik mérnökéből és Horváth Sándor veszprémi építőmesterből.

Veszprémben, 1905. évi április hó 28-án.

Veszprémi Takarékpénztár.

Megjelent: a Megfagyott Muzsikus!

Megfagyott zenészek, primások és kontrások, kik valamikor magatok is a rajztermek vidám légkörében cincogtatok, hallgassátok meg az utódok muzsikáját. Volt és leendő kollégák, kik irodátok homályában savanyodtok meg, üdítések fel magatokat a vidámság és humor forrásánál, mely bőven bugyog a „Megfagyott Muzsikus”-ban. Ötletes szöveg, humoros rajzok egyaránt alkalmasak arra, hogy mellettük felolvadjon a megfagyott zenész. Nemcsak az építész, hanem minden irodalmi gourmand gyönyörűségét lelheti az ifjú architektusok ezen művében. A művészi kiállítású album 2 koronájával kapható a

Magyar Mérnök és Építész Egylet, valamint a M. É. Sz. helyiségeiben.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogmegyében levő pékla-pusztai rizstelepen egy hat család befogadására szolgáló cselédház és egy magtár felépítésénél szükséges munkálatok biztosítása céljából a péklai rizstelepen f. évi június hó 14-én d. e. 11 órakor nyilvános ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A biztosítandó munkálatok költségelőirányzata a vonatkozó tervrajzok és költségvetések alapján következőképen állapítottott meg:

föld-, kőműves- és cserepező-munka	...	15495 K. 17 f
ács-munka	...	10172 „ 22 „
asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges-munka	...	1818 „ 20 „
vas-munka	...	958 „ 41 „
bádogos-munka	...	223 „ 22 „

Összesen: 28667 K. 22 f.

Ajánlatok úgy az összes, mint az egyes munkanemekre is tehetők, megjegyeztetvén, hogy az összmunkákra benyújtott ajánlat, ha az a vállalati összeg 30 százalékát kiteszi, bármelyik részletmunkára is kötelező.

Felhívatnak pályázni szándékozók, hogy egykoronás bélyeggel és a vállalati összeg 5 %-át kitevő bánatpénzzel ellátott zárt irásbeli ajánlatukat „Pályázat építési munkálatokra“ feliratú borítékban jelzett időpontig a péklai intézőségnél nyújtsák be.

Az ajánlatban világosan kitüntetendő, hogy pályázó az építési munkálatokat a költségvetésekben előirányzott árakkal szemben hány százalék engedménnyel, illetve felülfizetéssel hajlandó elvállalni, hogy a vonatkozó összes feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Az építkezésre vonatkozó tervek, költségvetések és feltételek a pusztapéklai áll. rizstelep kezelőségénél betekintheők.

Budapest, 1905 május havában.

M. kir. Földművelésügyi Miniszter.

STANDARD ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

A társaság 79-ik közgyűlését 1905 április hó 4-én tartotta a társaság székhelyén Edinburghban. Az igazgató-tanács jelentéséből közöljük a következő adatokat: Az 1904-ik évben 6497 ajánlat lett benyújtva 74.566,178 korona biztosított összegről és kiállított 5466 kötvény 58.896,484 korona biztosított összegről 2.453,517 korona első évi díjjal. Az üzletév végén a társaságnál a biztosítási állomány 681.357,413 korona biztosított összeg volt és az évi jövedelem 34.635,872 koronára rugott, a miből 23.542,012 korona díjbevétel és 11.093,860 korona a beruházások jövedelme. Továbbá életjáradékokért 3.345,407 koronát vételezett be a társaság az elmúlt évben. A társaság vagyona az elmúlt évben 7.418,703 koronával 273.965,178 koronára emelkedett. Halálesetek és esedékességek fejében a társaság 1904-ben 20.199,314 koronát fizetett ki. Fennállása, vagyis 1825 óta több mint 170 millió korona nyereményt utalt át a biztosítottaknak és több mint 570 millió koronát folyosított halálesetek folytán. A társaság vagyonából 107.203,404 korona van jelzálogkölcsonőkben elhelyezve, a társaság kötvényeire és ezzel összefüggő kölcsönökben 19.596,388 korona, kölcsönök törvényhatósági és gyarmati kötvényekre 4.604,417 korona, ház és földbirtokokban 24.835,042 korona, értékpapirokban 103.473,437 korona, bank-letétek és készpénz 1.900,212 és 12.352,278 korona különféle értékekben.